

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av 67 § inkomstskattelagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att inkomstskattelagen ändras så att den skattepliktiga ränteförmånen i samband med anställningslån skall bestämmas enligt den grundränta som finansministeriet fastställer två gånger

om året. Vid bestämmandet av förmånen skall grundräntan inte längre ökas med en procentenhet.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 1999.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

Som skattepliktig löne- eller pensionsinkomst betraktas enligt 67 § inkomstskattelagen (1535/1992) förmåner i samband med lån som erhållits på grundval av anställning, till den del den årliga räntan på lånet är lägre än Finlands Banks grundränta ökad med en procentenhet. Sedan 1993 har Finlands Banks grundränta varierat enligt följande:

Ikraftträdande	%
01.01.1993	8,50
15.02.1993	7,50
17.05.1993	7,00
15.07.1993	6,50
16.08.1993	6,00
01.12.1993	5,50
01.02.1994	5,25
01.11.1995	5,00
15.12.1995	4,75
01.02.1996	4,50
16.09.1996	4,00

Ränteförmåner i samband med lån som beviljats av arbetsgivaren betraktas för närvarande som lön till den del den årliga räntan är lägre än 5 %. Om den ränta som har tagits ut av arbetstagaren är lika stor som den ovan nämnda räntan, beskattas han inte för ränteförmån. Om räntan på lån som beviljats bankpersonal motsvarar den ränta

som kunder i allmänhet betalar, har det i beskattningspraxis ansetts att personalen inte får en sådan förmån som kan betraktas som lön även om räntan är lägre än den ovan nämnda.

En skattskyldig har rätt att inom gränserna för bestämmelserna om avdrag för räntor göra ränteavdrag även till den del ränteförmånen betraktas som inkomst för honom. T.ex. om en skattskyldig av sin arbetsgivare har beviljats ett räntefritt lån på 570 000 mk för att skaffa en egen bostad, betraktas 28 570 mk som skattepliktig ränteförmån för honom. Å andra sidan får han dra av det belopp som räknats som inkomst från kapitalinkomsterna. Om han inte har några kapitalinkomster, motsvarar det ovan nämnda beloppet en underskottsgottgörelse om ca 8 000 mk, som är det högsta belopp som en ensamstående kan dra av från skatten på sina förvärvsinkomster.

Overgången till den ekonomiska och monetära unionens (Economic and Monetary Union EMU) tredje etapp vid årsskiftet innebär bl.a. att grundräntan inte längre fastställs av Finlands Bank. Enligt regeringens proposition med förslag till lagar om vissa referensräntor samt om ändring av räntelagen (RP 176/1998 rd) skall den grundränta som tidigare bestämdes av Finlands Bank fastställas av finansministeriet två gånger om året. Grundräntan föreslås vara medeltalet av den tolv månaders marknadsränta som publi-

cerats under de tre månaderna före fastställandet av grundräntan, avrundat till en fjärdedels procentenhets noggrannhet. Från att ha varit en administrativ ränta ändras grundräntan till en ränta som följer marknadsräntan. Finansministeriet fastställer grundräntan första gången i juni 1999. Fram till det tillämpas den grundränta som Finlands Bank senast har fastställt.

När inkomstskattelagen stiftades var marknadsräntorna betydligt högre än grundräntan. T.ex. under åren 1991 och 1992 var marknadsräntorna i genomsnitt ca 5 procentenheter högre än Finlands Banks grundränta. Ränteutvecklingen har emellertid i takt med att räntorna har sjunkit under de senaste åren förändrats så att marknadsräntorna t.o.m. är lägre än grundräntan. För närvarande (15.10.1998) är marknadsräntan för tre månader (Helibor) 3,53 % och marknadsräntan för tolv månader 3,55 %. Den marginal som tas ut hos bankkunderna har också minskat.

Andringarna i räntenivåerna har försatt dem som fått anställningslån i en svår situation. Kunderna kan få banklån med lägre ränta än den ränta som avses i 67 § inkomstskattelagen. I propositionen föreslås därför att gränsen för den beskattningsbara förmånen på anställningslån sänks. Eftersom den grundränta som fastställs av finansministeriet i genomsnitt motsvarar marknadsräntan för tolv månader, föreslås att räntan på anställningslån skall bestämmas enligt denna ränta.

2. Propositionens verkningar

Ungefär 14 000 skattskyldiga har beskattats för ränteförmån i samband med anställ-

ningslån i beskattningen för 1997. Det sammanlagda beloppet av förmånen har varit under 20 milj. mark. Propositionen innebär därför endast ett bortfall av några miljoner mark i skatteinkomster. Till den del räntan på anställningslån är avdragsgill, minskar både förvärvsinkomsten och ränteavdraget. I och med att anställningslån binds vid en grundränta som fastställs två gånger om året måste man inom löneadministrationen följa utvecklingen.

3. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid finansministeriet.

4. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

En proposition med förslag till lagar om vissa referensräntor samt om ändring av räntelagen har avlåtits separat till riksdagen. Propositionen baserar sig på den grundränta som avses i denna proposition och som fastställs av finansministeriet.

5. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 1999, dvs. samtidigt som lagen om vissa referensräntor avses träda i kraft. Eftersom finansministeriet fastställer grundräntan första gången i juni 1999, föreslås att ränteförmånen i samband med anställningslån fram till det skall grunda sig på den av Finlands Bank fastställda grundräntan.

Med stöd av vad som anförts ovan förelägs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av 67 § inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i inkomstskattelagen av den 30 december 1992 (1535/1992) 67 § som följer:

67 §

Anställningslån

Såsom skattepliktig förvärvsinkomst betraktas ränteförmåner i samband med lån

som erhållits på grundval av anställning, till den del den årliga räntan på lånet är lägre än den grundränta enligt 1 § lagen om vissa referensräntor (/) som fastställs av vederbörande ministerium.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1999.

Ränteförmånen i samband med anställningslån beräknas fram till den 30 juni 1999

enligt den av Finlands Bank fastställda grundränta som tillämpades innan denna lag trädde i kraft.

Helsingfors den 6 november 1998

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Minister Jouko Skinnari

Lag

om ändring av 67 § inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i inkomstskattelagen av den 30 december 1992 (1535/1992) 67 § som följer:

Gällande lydelse

67 §

Anställningslån

Såsom skattepliktig förvärvsinkomst betraktas ränteförmåner i samband med lån som erhållits på grundval av anställning, till den del den årliga räntan på lånet är lägre än Finlands Banks grundränta ökad med en procentenhet.

Föreslagen lydelse

67 §

Anställningslån

Såsom skattepliktig förvärvsinkomst betraktas ränteförmåner i samband med lån som erhållits på grundval av anställning, till den del den årliga räntan på lånet är lägre än den grundränta enligt 1 § lagen om vissa referensräntor (/) som fastställs av vederbörande ministerium.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1999.

Ränteförmånen i samband med anställningslån beräknas fram till den 30 juni 1999 enligt den av Finlands Bank fastställda grundränta som tillämpades innan denna lag trädde i kraft.
